

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-243/10-9-9

Datum: 13. 1. 2011

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Štefke Mav – Bradač, Grosuplje, na seji 13. januarja 2011

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 47. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo) in "vseh členov za nazaj do leta 1992" se zavrže.

Obrazložitev

1. Pobudnica izpodbija v izreku tega sklepa navedene določbe. Meni, da izpodbijana ureditev, ki pri določitvi pokojninske osnove ureja valorizacijo plač oziroma zavarovalnih osnov iz prejšnjih let, tako da ustrezajo gibanjem povprečnih plač in pokojnin v koledarskem letu pred uveljavitvijo pravice do pokojnine, ni v skladu z vsebinskim pomenom in funkcijo valorizacije. Ta naj bi pomenila preračun na današnjo vrednost, kar lahko pomeni samo uskladitev na osnovi rasti cen. Zatrjuje neskladje izpodbijane ureditve s 15., 50. in 155. členom Ustave ter z načelom varstva zaupanja v pravo kot enim izmed načel pravne države. Obstoj pravnega interesa pobudnica utemeljuje s tem, da je zdajšnja dejanska odmera pokojnin samo 60 % odmere na podlagi pravilno valorizirane osnove in da je na to opozarjala že leta 2006, ko se je upokojila.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti mora skladno s prvim odstavkom 24.b člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZUstS) ter z II. točko priloge Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07 in 54/10) vsebovati navedbo predpisa in njegovih členov, ki se s pobudo izpodbijajo. Ker iz pobude ni razvidno, katere določbe za nazaj do leta 1992 pobudnica izpodbija, Ustavno sodišče pobude v tem delu ni moglo preizkusiti. Zato jo je bilo treba v tem delu zavreči.

3. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

4. Izpodbijani 47. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1) ne učinkuje neposredno. Ustavno sodišče v takih primerih šteje, da se pobuda lahko vloži po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Iz razlogov, navedenih v citiranem sklepu, pobudnica ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijane zakonske določbe. Ker morebitna ugoditev pobudi ne bi mogla vplivati na položaj pobudnice, je Ustavno sodišče pobudo tudi v tem delu zavrglo.

5. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča v sestavi: predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat, Jože Tratnik in Jan Zobec. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Ernest Petrič
Predsednik